

اردیبهشت ۱۴۰۳											
2024 Apr/May						1445 شوال - ذی القعدة					
شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه	پنجشنبه	جمعه	شنبه	یکشنبه	دوشنبه	سه شنبه	چهارشنبه
20	21	22	23	24	25	26	1	2	3	4	5
11	12	13	14	15	16	17	7	8	9	10	11
27	28	29	30	31	1	2	12	13	14	15	16
18	19	20	21	22	23	24	14	15	16	17	18
4	5	6	7	8	9	10	19	20	21	22	23
25	26	27	28	29	30	31	20	21	22	23	24
11	12	13	14	15	16	17	27	28	29	30	31
2	3	4	5	6	7	8	28	29	30	31	1
18	19	20	21	22	23	24	29	30	31	1	2
9	10	11	12	13	14	15	30	31	1	2	3
16	17	18	19	20	21	22	1	2	3	4	5
22	23	24	25	26	27	28	8	9	10	11	12
3	4	5	6	7	8	9	15	16	17	18	19
11	12	13	14	15	16	17	22	23	24	25	26
18	19	20	21	22	23	24	29	30	31	1	2
9	10	11	12	13	14	15	2	3	4	5	6

اردیبهشت؛ ماه شفا

محمدعلی ارجمند

در بیان علت به وجود آمدن تقویم، با نگاهی به وضع کلی زندگی انسان‌ها می‌بینیم عواملی مانند یافتن وسیله‌ای برای نگهداری زمان جهت پرداختن به کشاورزی، آیین‌ها و رازهایی که در سطوح اولیه برای به دست آوردن شکار و غذای بهتر و در سطوح بالاتر شامل اهداف و معنویات عالیتیری می‌شده است. (مخصوصاً در جوامعی با ادیان توحیدی)^۱

همچنین نام‌گذاری ماه‌ها و روزهای تقویم‌ها در بین اقوام گوناگون با توجه به زبان، روحيات، اساطیر و شاخصه‌های آیینی و مذهبی شکل گرفته و تکامل یافته است. با نگاهی به تاریخچه تقویم در منابع، درمی‌یابیم، تقویم و حیات مادی و معنوی انسان‌ها چقدر در تأثیر متقابل با هم بوده و هست. مطالعه این موضوع در مورد کشور عزیزمان؛ ایران نتایج جالبی را به دست می‌دهد. مثلاً اینکه علاوه بر ماه‌ها، روزها هم نام خاص خود را داشته است. از آن جالب‌تر مطرح شدن این موضوع در کلام معصومین علیهم‌السلام است. روایات متعددی در مورد نام‌گذاری روزها و ماه‌ها در تقویم ایرانی وجود دارد که باید در جای خود از نظر اعتبار علمی و مذهبی بررسی شود.

یکی از جالب‌ترین این روایات، کلامی از امام صادق علیه‌السلام است که در کتاب مستدرک‌الوسائل نوشته عالم بزرگوار محدث نوری آمده، که این کتاب از کتب روایی معتبر شیعه محسوب می‌شود.^۲

امام صادق علیه‌السلام در این حدیث شریف، روزهای ماه را در فرهنگ ایران نام برده و علاوه بر بیان معنای نام آن روز، فعالیت‌هایی که در آن روز مناسب است و کارهایی که نباید در آن روز انجام شود را مطرح می‌فرماید.

اما اردیبهشت:

وَ ... اُرْدِیْبِهِشْتُ اسْمٌ مَلَکٌ مُؤَكَّلٌ بِالشَّفَاءِ وَ فِيهِ اُخْرِجَ اَدَمُ وَ حَوَاءُ مِنَ الْجَنَّةِ فَاتَّقِ فِيهِ لِكِنَّةٍ يَصْلُحُ لِلصَّيْدِ وَ شَرَاءِ الدَّوَابِّ وَ مَن سَافَرَ فِيهِ ذَهَبَ مَالُهُ وَ قُطِعَ

و ... اردیبهشت نام فرشته‌ای است که شفا به او سپرده شده است و در آن آدم و حوا از بهشت رانده شدند پس خیلی مراقب باشید. ولی برای شکار و خرید حیوانات مناسب است هر که در آن سفر کند پولش تمام می‌شود.

دو نکته مهم:

- این فرمایش امام صادق علیه‌السلام یک توصیه است و نه یک دستور شرعی.
- کاری که انجام آن طبق فرموده امام علیه‌السلام در روزی مناسب نیست، اما انجام آن برای ما در آن روز بسیار ضروری است باید با توکل به خدا انجام شود و از او که خالق این روزهاست خواسته شود تا آثار منفی را دفع کند.

پی‌نوشت‌ها

- برگرفته از مقاله « نگاهی به-روند-ایجاد-و-تکمیل-تقویم-از-آغاز-تا-پیدا-پیش-تقویم‌های-خورشیدی » فرید قاسملو، تحقیقات اسلامی سال دهم، بهار و تابستان ۱۳۷۴ - شماره ۱ و ۲ ISC ۲۲ صفحه - از ۳۱۹ تا ۳۴۰
 - آقا بزرگ تهرانی از شاگردان محدث نوری درباره این کتاب می‌نویسد: اعتبار این کتاب مانند دیگر مجموعه‌های روایی معتبری است که در این اواخر نگاشته شده است و بر همه مجتهدین لازم است تا در استنباط احکام شرعی به روایات این کتاب نیز توجه نموده تا فحس و جست‌وجوی آنان در روایات کامل شده و یقین به عدم معارض حاصل نمایند.
- آخوند خراسانی صاحب کتاب کفایة‌الاصول در مجلس درس خود که بیش از پانصد مجتهد در آن شرکت می‌کردند می‌گفت: در عصر و دوران ما بر هیچ مجتهدی حجت تمام نمی‌شود مگر آنکه به کتاب مستدرک‌الوسائل محدث نوری مراجعه کند و از روایات آن اطلاع یابد.
- آیت الله شبیری زنجانی از دانشمندان رجالی شیعه، حاج میرزا حسین نوری صاحب مستدرک را بسیار محقق و عظیم‌النشأ و خاتمه مستدرک وی در علم رجال را بسیار پر فایده و نزد اهل تحقیق بسیار ارزشمند برشمرده است.

مناسبت‌های اردیبهشت ۱۴۰۳

است. یاد عالم بزرگ بهاء‌الدین محمد عاملی معروف به **شیخ بهایی**.

پنجم اردیبهشت

خاطره یک امداد غیبی الهی را در ذهن‌ها به جا گذاشت. دلنا فورس یا نیروی دلتای ارتش آمریکا قصد حمله به خاک ایران و آزادسازی گروگان‌های خود را داشت که در مرکز جاسوسی‌اش در ایران فعالیت می‌کردند. عملیات «پنجه عقاب» با برنامه‌ریزی دقیق به استعداد ۶ هواپیما و ۸ بالگرد در حال انجام بود که با وجود پیش‌بینی دقیق وضعیت هوا در صحرای طبس، دچار طوفان شد. ۳ بالگرد دچار نقص فنی شده، یک هواپیمای سی ۱۳۰ و یک بالگرد سی‌اچ ۵۳ با یکدیگر برخورد می‌کنند و ۸ نفر کشته می‌شوند. ۵ بالگرد هم روی زمین باقی می‌ماند و بقیه نیروها با ۵ هواپیما خود را به ناو هواپیمابر نیمیتز می‌رسانند و عملیات به‌طور کامل شکست می‌خورد.

هفتم اردیبهشت

فرهنگ پهلوانی و جوانمردی از آن چیزهایی است که مختص ایرانی‌هاست. با مطالعه آثاری مثل فتوت‌نامه‌ها درمی‌یابیم چقدر این فرهنگ در دوران مختلف تاریخی تأثیرگذار بوده‌است. ورزش زورخانه‌ای یادگار پهلوانان و شیرمردان این خاک است. هفدهم شوال که امسال با هفتم اردیبهشت مصادف شده، سالروز مبارزه سرور جوانمردان **علی مرتضی** با **عمر بن عبد وُد** است. هنگامی که حضرت برای زدن ضربه نهایی به او پیش می‌رود او آب دهان به صورت مولا می‌اندازد و حضرت برمی‌گردد چرخ در میدان می‌زند و بعد قهرمان مشهور عرب را از پا می‌اندازد. چرا که به فرموده خودش نمی‌خواست آن کافر را برای خدا بکشد نه برای انگیزه شخصی.

دهم اردیبهشت

نیروهای پرتغالی از ۲۱ تا ۳۰ آوریل ۱۶۲۲ میلادی و قریب ۴۰۰ سال قبل سواحل جنوب ایران را پس از ۱۱۷ سال اشغال ترک کردند. شاه عباس صفوی در سال ۱۶۲۱ هرمز را از چنگ پرتغالی‌ها به درآورد و سال بعد در آوریل ۱۶۲۲ و در پی رشادت‌های لشکریان ایران به فرماندهی «امام قلی‌خان» خلیج فارس را ترک کردند. به همین مناسبت از سال ۱۳۸۴ این روز با نام ملی خلیج فارس

وقتی صفحه تقویم را نگاه می‌کنم به این فکر می‌کنم که آیندگان چه چیزهایی را در این صفحه‌ها خواهند دید. این روزها صفحه‌های تاریکی در حال ثبت شدن در دل تقویم است. روزهایی که یادآور وحشیگری مغولان و تاتارهاست. روزهایی که کودکان و زنان بی‌پناه آماج حملات وحشیانه قومی است که به قول قرآن کریم انبیا را به ناحق می‌کشند^۱ و بنا بر روایات و منابع تاریخی در یک روز ۷۰ پیامبر را کشتند و بدون هیچ ناراحتی مشغول کسب و کار خود شدند^۲ حالا هم همان نسل جنایتکار، همان بنی‌اسرائیل، به راهی می‌روند که پیشینیانشان رفتند؛ کشتار انسان‌های بی‌گناه تابلوی خونین غزه که حاصل جنایات رژیم کودک‌کش صهیونیستی است برای همیشه لکه ننگی را بر دامن آن‌ها و دولت‌های کراوات‌زده و اتوکشیده غربی حامیشان گذاشت.

اما برخی از صفحه‌های تقویم اردیبهشت

اول اردیبهشت

روز بزرگداشت مردی از قرن هفتم است که شکر شیرین سخنش بر سفره ادبیات ایران، کام ادب‌دوستان را شیرین کرده است. سال‌ها سفر کرد^۳ و تجربه اندوخت و حاصلش شد گلستان؛ غزل سرود و شد بوستان. شیخ اجل سعدی شیرازی ۲۲ اثر دیگر^۴ هم تقدیم نگاه ادب‌دوستان کرده است که بیشترشان شامل پند و نصیحت و خطابه است.

دوم اردیبهشت

سال ۱۳۵۸ سالروز تأسیس نیرویی است که همیشه محافظ انقلاب اسلامی بوده و رضایت هر دو امام انقلاب را جلب کرده^۵ و شهدای بسیاری را در راه حفظ ایران عزیز داده است. نیرویی که همیشه مورد هجمه دشمنان این خاک قرار گرفته است، **سپاه پاسداران انقلاب اسلامی**.

سوم اردیبهشت

یاد مردی گرامی داشته می‌شود که همه فن حریف بود. از عرفان و فلسفه گرفته تا معماری و مهندسی و هنر و ریاضیات. مردی که آثار بزرگ و شگفت‌انگیزش در زمینه علوم مختلف هنوز همه را انگشت به دهان گذاشته

خوانده می‌شود. بر اساس اسناد قدیمی جغرافیای جهان از دوران باستان این خلیج با نام پارس، پارسه یا فارس شناخته شده و تلاش‌های دولت‌های خودفروخته عربی و حامیان غربیشان برای عربی نامیدن آن هنوز نتوانسته این نام زیبا را تغییر دهد. پاینده باد خلیج همیشه فارس.

دوازدهم اردیبهشت

گروهی به نام «فرقان» با رهبری فردی به نام اکبر گودرزی تشکیل شده بود که تفسیر غلطی از قرآن ارائه می‌داد. بعد از مدتی تصمیم گرفتند که مخالفانشان را از سر راه بردارند. یکی از برجسته‌ترین منتقدینشان مرتضی مطهری معلم برجسته انقلاب بود. بامداد ۱۲ اردیبهشت، خون معلم برجسته انقلاب بر زمین ریخت تا همیشه این روز را به نام روز معلم رقم بزنند. یادش گرامی باد.

چند روز از ماه اردیبهشت به نام مقدس اهل بیت علیهم‌السلام نورانی شده است.

پانزدهم اردیبهشت

شهادت امام صادق علیه‌السلام؛

بیست و یکم

ولادت حضرت معصومه سلام‌الله‌علیها؛

بیست و پنجم

روز بزرگداشت حضرت صالح بن موسی علیه‌السلام (امامزاده صالح تجریش)؛

بیست و ششم

بزرگداشت احمد بن موسی (شاهچراغ)؛

سی و یکم

ولادت امام رضا علیه‌السلام.

البته از ولادت حضرت معصومه تا ولادت امام رضا علیهما‌السلام ده روزی است که به نام دهه کرامت نام‌گذاری شده و برنامه‌های خاص خودش را دارد.

پی‌نوشت‌ها

۱. آیه ۱۵۵ سوره مبارکه نساء.
۲. ابن نما حلی، جعفر بن محمد، مثیر الأحران، ص ۴۱، قم، مدرسه امام مهدی، چاپ سوم، ۱۴۰۶ ق.
- کلینی، محمد بن یعقوب، کافی، محقق، مصحح، غفاری، علی اکبر، آخوندی، محمد، ج ۸، ص ۱۱۶-۱۱۷، تهران، دارالکتب الإسلامية، چاپ چهارم، ۱۴۰۷ ق.
۳. براون، تاریخ ادبیات ایران از فردوسی تا سعدی، ص ۱۳۶۸، ش، ص ۲۱۲.
۴. زرین کوب، با کاروان حله، ۱۳۴۷ ش، ص ۲۳۴.
۵. بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در دیدار مجمع عالی فرماندهان سپاه - ۱۳۹۸/۰۷/۱۰.
۶. وبگاه خبرگزاری صدا و سیما ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۲.